

זמני השבת
אופק: אלעד וב"ב

הדלקת הנרות: 16:38
מוצאי שבת: 17:37
רבינו תם: 18:20

מופץ ב-7500 עותקים בכל הארץ
פרשת "בשלח" - גליון מס' 193

זמני השבת
אופק: ירושלים

הדלקת הנרות: 16:42
מוצאי שבת: 17:46
רבינו תם: 18:19

שנה ז' - עלון דו שבועי | העלון טעון גניזה | אין לקרוא בשעת התפילה! | טל' המערכת: 03-9094245

ולהאזין, ולשמור?
עוד יש ליישב מה שתמהו המפרשים: כיון שלא ישים ה' מחלה, למה יהיה צורך בפרואה?

אך הנה, הוא מיישב, מצאנו בתורה הקדושה שלושה חלקים: משפטים, מצוות וחוקים. 'משפטים' הם מה שגם אם לא ניתנה התורה הקדושה היה השכל נותן, כגון שלא לגנוב ושלא לגזול; 'מצוות' הן אלו שהתורה כתבה את טעמן, כגון מצות שבת - 'כי ששת ימים עשה ה' את הארץ'; ואילו 'חוקים' הם ציווים שאין השכל מבין כלל, כמו שעטנז ובשר בחלב וכדומה. ואמנם, אף במצוות שאפשר להבין את טעמן, אין הטעם ניתן להאמר אלא למי שטעם את טעם מתיקות ועריבות ונעימות התורה הקדושה, כמאמר הפסוק (תהילים לד, ט): 'טעמו וראו כי טוב ה'" - רק לאחר ש'טעמנו', וכלו לראות שהוא טוב, אבל לפני שמבקשים להבין - יש לקיים את המצוות אך ורק משום שכך ישר בעיני ה', ועלינו לעשות ככל אשר ציונו.

מעתה, אמר ה'פני מבין', זו כוונת הפסוק: "אם שמוע תשמע לקול ה' אלוֹקֶיךָ והישר בעיניו תעשה" - למרות שאינך מבין את הטעם, אלא רק משום שכך ישר בעיניו שתעשה, אז תזכה "והאזנת" - שתאזין למצוותיו, דהיינו: תשיג את טעמי המצוות בדבר שהשכל משיג, "ושמרת כל חוקיו" - אף שלא תבין טעמם כלל בכל זאת תעשה את החוקים, כמו רופא שנותן סמים לחולה, שהם פועלים את פעולתם מבלי שהחולה מבין כיצד, ויהיו המצוות כסמי מרפא: תפילין של יד - רפואה לחולי היד, ושל ראש - רפואה לחולי הראש, ואל תתפלא: איך יועילו המצוות לארוכה ומרפא? כי כמו שהנך רואה שהרפואות שרושם הרופא מועילות ללא הבנתך כלל - כך ענין המצוות, שהרי "אני ה' רופאך"!
(פני מבין עה"ת)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתַתּוֹתָ לָכֶם בְּעֶרְבַּי בְּשִׁיר לְאָכַל וּלְחֹם בְּבִקְרֵי לְשִׁבְעָה" (טז, ח).

אומרת הגמרא ביומא (דף עה): "בתחילה היו ישראל כתרנגולין המנקרים באשפה, עד שבא משה וקבע להם זמן סעודה".

יש להבין מה הרבנותא. וכי זה שבחו של משה, מנחיל התורה, שהעלנו מתהום מ"ט שערי טומאה להיותנו "דור דעה", עד ל"ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בנבואה" ושבחו שתיקן זמן סעודה?!

ונבאר ע"פ הסיפור הנודע: בני המשפחה שמעו קידוש, וקמו ליטול ידיים. לאחר הארוחה צררו את המפה על כל אשר בה, ונפנו הכל לאשפה. כולל הטבעת, כנהוג.

אה, היתה זו שעתו הגדולה של התרגול. הידס על ערמת האשפה וניקר שאריות חלה ובלבוסין, ברבורים שלו ודגים. העלה במקורו טבעת זהב ובה יהלום זוהר. נגס אחת ושתיים, נוקשה וחסרת טעם, אין בה ענין. שמטה ומצא אוצר, קיטנית בשלה ותפוחה! **והוא צודק, בתרגולותו.**

ואנו נזכרים בדברי הגמרא. גם מומר, אם מומר לתאבון הוא, "לא שביק התרא ואכיל איסורא". אם יש לפניו תר ואסור, לא יעזוב את ההתר ויבחר באסור. שאם כן יעשה, הרי הוא מומר להכעיס (חולין ד).

ואנו, כשלפנינו ספרי קודש, ארון מלא, ועיתון. במה נבחר?!

לא, לא. איננו מומרים להכעיס, חלילה, אלא רק תרגולים. זה אומנם יהלום, אבל אנו מתמגוגים מבולבוסין.

ומשה רבינו ביקש להפכו לבני אדם: "אדם אתם, ואני אלוֹקֶיכם" (יחזקאל לד, לא). תורה, תלמדו כל היום: "והגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח). לך, נצלו כל דקה. בכך, יהיו מעיניכם. לאכול, תאכלו פעמים ביום ודייכם!

"וּפְרַעְלָה הַקָּרִיב וַיִּשְׁאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם וַהֲיָה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם" (י, י).

פנינה נפלאה נאמרה כאן על ידי שנים מאדמו"רי בית בעלזא. לכאורה, תמה האדמו"ר רבי יששכר דב צ"ל - המהרי"ד מבעלזא, היה לו לכתוב בלשון רבים: "והנה המצריים נוסעים אחריהם", או לחילופין: "והנה פרעה נוסע אחריהם", ומדוע הכתוב פותח בלשון רבים ועובר ללשון יחיד?

אך הנה, אמר המהרי"ד, על הפסוק (שמות יג, ז): "ולא נחם אלוֹקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא כי אמר אלוֹקים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבּו מצרימה", **תמה האדמו"ר ה'שר שלום' מבעלזא:** הכיצד יעלה על הדעת שישראל יחפצו לחזור למצרים, לאחר השעבוד הקשה שהיה להם שם?

אך יש לבאר זאת, על פי דברי הגמרא (יומא פו): 'היכי דמי בעל תשובה? אמר רב יהודה: כגון שבאת לידו דבר עבירה פעם ראשונה ושניה וניצל הימנה, מחוי רב יהודה... ובאותו מקום, כלומר: שיבוא לידו שוב חטא זה באותו מקום שחטא, וכאשר יתגבר ולא יעבור עליו - אות הוא כי שב בתשובה גמורה. ואם כן, חשש הקב"ה שמה יהיה בדעתם לשוב למצרים - כדי לשוב בתשובה 'באותו מקום'... לאור זאת, **הוסיף המהרי"ד,** מובן אף הפסוק שלפנינו: "והנה מצרים נוסע אחריהם", דהיינו: ישראל ראו ש'מצרים', דהיינו: ארץ מצרים, 'נוסע אחריהם', שעם פרעה נעקרה ארץ מצרים ממקומה ובאה לכאן, וממילא היכולת בידם לשוב בתשובה שלימה 'באותו מקום', ולכן 'ויצעקו בני ישראל אל ה'" - שעשו תשובה גמורה ושלימה! ודברי פי חכם חן!

"וְהָ אֱלֹהֵי וַאֲנֹהוּ" (טו, ב).

דרשו חז"ל בגמרא בשבת (דף קג): "אבא שאול אומר: ואנוהו - הוי דומה לו, מה הוא חנון ורחום, אף אתה היה חנון ורחום".

שעת הצות. מרן ר' צבי פסח פראנק צ"ל, רבה של ירושלים, עלה על יצועו לאחר שבני הבית עשו לו מספר טיפולים על פי מצות הרופאים.

עיף ויגע היה רבינו מעיצומו של יום, היה זה יום רגיל של טרדות ושאלות הלכה מסובכות, דיני תורה וסתם עניינים שונים, במילי דשמיא ובמילי דמתא. פרנסי העיר ישבו בביתו עד שעה מאוחרת בבעיות שהטרידו את מנוחת העיר.

אחרי ככלות הכל, נצמד הרב אל ה"סטנדר" הנצחי שלו, והגה בתורה שעה ארוכה, להפצת בני העיית, עלה הרב על יצועו כדי לישון מספר שעות עד שיאיר היום.

לפתע נשמעים בחצר צעדים מהירים ודפיקות חרישיות ששמעו היטב על שער הברזל. רבי תנחום בן רבינו שגר בבית, מיהר אל הדלת, והוא ראה לפניו אדם שהיה מרבה לבוא אל הרב בשאלות הלכה, לא מהמסובכות והחשובות ביותר. רבי תנחום הסביר לאותו אדם, כי הרב עיף מאוד ועלה כבר על יצועו, וכי הוא יכול לבוא בשעת בוקר מוקדמת לשאול את השאלה.

ברם השואל לא נכנע במהרה, הוא ניסה לבקש מבן רבינו, שהוא יציג את השאלה לפני רבינו ויחזיר לו את תשובתו, אך בן הרב ידע כי הרב אינו גורס דרך כזאת.

רבינו שמעו מחדרו את הויכוח קם ממיתתו חיש מהר, לבש חלוקו, ויצא אל חדר הכניסה לבית, והכניסו אחר כבוד לחדרו פנימה ושמעו את מבוקשו בסבלנות ובאורך רוח מופתי.

רק לאחר שאותו יהודי הלך מביתו שמח וטוב לב, אז חזר רבינו ליצועו.
(פני רבינו צבי פסח)

"וַיֹּאמֶר אִם שְׂמוֹעַ תִּשְׁמַע... וְהִישִׁיר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהִאֲזִינָה לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמְרָתָהּ כָּל חֻקָּיו כָּל הַמִּצְוֹתָהּ אֲשֶׁר שִׁמְתָהּ בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֵיךָ..." (טו, כו).

יש לדקדק' - כתב הגאון רבי נתנאל הכהן פריד צ"ל, בעל שו"ת "פני מבין" - מה זה שכפלה התורה הקדושה במילים שונות: לשמוע בקול ה', ולעשות הישר,

יש לקרוא את החסויות לאחר השבת

המכון לסת"ם
עבודת הקודש
מכירת ס"ת, תפילין,
מזוזות וכל צרכי הסת"ם.
פנל: 054-8484945 רפאל ש.

AP
HAIR DESIGNER
מעבב השיער - אסי פרץ
בתיאום מראש: 052-626 53 92

ר"ר שנה
התקליטן רפאל חכמון
פנל: 052-2567240

VESTRY
אופנה לגברים ונוער
קולקציה חדשה
במבצע חסר תקדים!
חוני המעגל 26, אלעד. טל' 03-7160640

גם אם קנית מוצר מהדרי?!
אין הכשר על תולעים!
אנציקלופדיית תולעת שני!
רב מוכר סדרת "תולעת שני" מאת הרב"ג שאר דובנר רחוק חובה בכל בית יהודי! לאיש, לעקרת בית, מורי הוראה, משגיחי כשרות, ובתי עסק ליצור וממכר מזון. **חדש כרך רביעי!**
למשלוח עד הבית חינם:
08-9216829
בהוצאת המכון למנוחת המליון בארץ להשיג ברשת פנל טוץ בחנויות הספרים המובחרות

מקצוענות ואיכות ללא תחרות!!!
אצילינו אמינות מעל לכל!!!
משרד: 03-9747444
אתר: WWW.HDBKBL.COM

הדקל
עבודות גמר ושיפוץ

אביב פון
חנות הפאלאפונים שלך באלעד
רח' רשב"ו 23 (מול נחלת יצחק), אלעד.
טל: 050-534-4000

אביב פון
חנות הפאלאפונים שלך באלעד
רח' רשב"ו 23 (מול נחלת יצחק), אלעד.
טל: 050-534-4000

